

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

інтегрованого курсу «Мистецтво» 5-6 КЛАСИ

розроблена на основі модельної навчальної програми

«Мистецтво. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти

(автори О. М. Івасюк, О. А. Комаровська, Г. О. Кізілова, Н. А. Лемешева, О. В. Лобова, Л. Й. Назар, І. Ю. Чужинова, О. А. Шулько)

Навчальна програма укладена за модельною навчальною програмою «Мистецтво. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (автори О. М. Івасюк, О. А. Комаровська, Г. О. Кізілова, Н. А. Лемешева, О. В. Лобова, Л. Й. Назар, І. Ю. Чужинова, О. А. Шулько)

«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)

<https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2021/14.07/Model.navch.prohr.5-9.klas.NUSH-poetap.z.2022/Mist.osv.gal/Mystetstvo.5-6-kl.Ivasyuk.ta.in.14.07.pdf>

Укладачі – О. М. Івасюк, О. А. Комаровська, Г. О. Кізілова, Л.М.Гринишина, О. В. Лобова.

ВСТУПНА ЧАСТИНА

Інтегрований курс «Мистецтво. 5-6 класи» спрямовано на реалізацію завдань і вимог до обов'язкових результатів навчання мистецької освітньої галузі. Курс надає можливість учневі/учениці вдосконалювати власні ключові та предметні мистецькі компетентності, естетично пізнавати навколишній світ і творчо відтворювати його у власній мистецькій діяльності.

Мета і завдання навчальної програми

Навчання на уроках мистецтва спрямоване на реалізацію **мети базової середньої освіти**, яка передбачає розвиток природних здібностей, інтересів, обдарувань учнів, формування компетентностей, необхідних для їх соціалізації та громадянської активності, свідомого вибору подальшого життєвого шляху та самореалізації, продовження навчання на рівні профільної освіти або здобуття професії, виховання відповідального, шанобливого ставлення до родини, суспільства, навколишнього природного середовища, національних і культурних цінностей українського народу.

Метою мистецької освітньої галузі є цілісний розвиток успішної особистості учня у процесі освоєння мистецьких надбань людства; усвідомлення власної національної ідентичності в міжкультурній комунікації; формування компетентностей, необхідних для художньо-творчого самовираження; розкриття креативного потенціалу, залучення до культурних процесів в Україні.

Відповідно до мети освітньої галузі, **метою** інтегрованого курсу «Мистецтво. 5-6 класи» є цілісний (особистісний, духовний, національний, творчий тощо) розвиток і формування компетентностей для художньо-творчого самовираження учня в процесі освоєння мистецьких надбань людства.

Мета інтегрованого курсу «Мистецтво» реалізується в таких **завданнях**:

- збагачення духовного світу й виховання цінностей учнів у процесі освоєння мистецьких надбань людства;
- виховання пошани до культурних надбань духовної і матеріальної спадщини;
- розвиток загальних і спеціальних мистецьких здібностей, художньо-образного мислення й художніх інтересів;
- сприяння творчому самовияву та розвитку індивідуального стилю учня / учениці через мистецтво;
- поглиблення знань про види мистецтва, особливості їхньої художньо-образної мови; формування

- передбачених Державним стандартом базової середньої освіти мистецьких умінь і ставлень;
- розвиток умінь сприймати мистецтво в соціальному та культурному контексті;
  - навчитися застосовувати мистецтво для саморефлексій та самопізнання.

Основні підходи до упорядкування результатів навчання

Результати навчання за програмою повністю відповідають визначеним у Державному стандарті базової середньої освіти вимогам до обов'язкових результатів навчання учнів/учениць у мистецькій освітній галузі. Кожен результат сформульований на основі відповідного орієнтира для оцінювання з Державного стандарту базової середньої освіти (із зазначенням його індексу) та відображає відповідний очікуваний результат, визначений у МНП.

Зокрема, навчальна програма «Мистецтво. 5-6 класи (інтегрований курс)» спрямована на формування визначених у Державному стандарті **умінь** з мистецької освітньої галузі, які передбачають, що учень / учениця:

- пізнає різні види мистецтва, інтерпретує художні образи, набуває досвіду емоційних переживань, розвиває ціннісне ставлення до мистецтва, таким чином збагачуючи особистий естетичний досвід, удосконалюючи вміння сприймати, аналізувати, інтерпретувати, оцінювати мистецтво шляхом виявлення емоційно-ціннісного ставлення до нього;
- формує художньо-образне, асоціативне мислення під час творчої діяльності в різних видах мистецтва, зумовлюючи розвиток креативності, мистецьких здібностей, здатності експериментувати, імпровізувати з різними способами художньо-творчого самовияву;
- пізнає себе через взаємодію з різноманітними мистецькими об'єктами, розвиває емоційний інтелект, завдяки чому поглиблюються уявлення про можливість і способи впливати на свій емоційний стан завдяки сприйманню творів мистецтва);
- використовує інформаційне середовище у власній творчості та художній комунікації, формуючи інформаційну та комунікативну компетентності, здатність соціалізуватися через мистецтво, удосконалюючи вміння презентувати й критично оцінювати мистецькі твори, явища та свої досягнення тощо.

Навчальна програма орієнтована на досягнення передбачених Державним стандартом *загальних і конкретних результатів навчання* в мистецькій освітній галузі, зокрема, учень/учениця пояснює особливості художньої мови творів різних видів, жанрів і стилів мистецтва; аналізує, інтерпретує і критично оцінює художні образи; творить різними засобами і способами; імпровізує (експериментує, поєднує, візуалізує тощо) художніми засобами для реалізації мистецької ідеї, пропонує різні варіанти втілення, самостійно обирає вид художньої діяльності для імпровізації; естетично перетворює навколишнє середовище; оцінює власні мистецькі здобутки; демонструє власні досягнення; взаємодіє з іншими особами через мистецтво (аргументує свою позицію під час обговорень творів, виконує різноманітні ролі, працюючи в групах, виявляє толерантність і доброзичливість під час порівняння різних творчих ідей).

Крім того, програма охоплює формування **наскрізних** в усіх ключових компетентностях **умінь**: читати з розумінням; висловлювати власну думку в усній і письмовій формі; критично і системно мислити; логічно обґрунтовувати позицію; діяти творчо; виявляти ініціативу; конструктивно керувати емоціями; оцінювати ризики; приймати рішення; розв'язувати проблеми; співпрацювати з іншими.

Упорядкування результатів навчання, пропонованого змісту та видів навчальної діяльності

Навчальна програма визначає орієнтовну послідовність досягнення результатів навчання учнів з мистецької освітньої галузі, зміст інтегрованого курсу «Мистецтво 5-6 класи» та види навчальної діяльності учнів, спрямовані на реалізацію очікуваних результатів на основі пропонованого змісту.

Структура навчальної програми відповідає структурі модельної програми «Мистецтво. 5-6 класи (інтегрований курс)» та містить загальні річні теми: «Мистецтво навколо нас» і «Життя крізь призму мистецтва», які, у свою чергу, розподілено на розділи, що передбачають послідовність і наступність опанування навчального матеріалу з урахуванням можливостей інтеграції музичного, образотворчого та синтетичних мистецтв.

Вибір навчального тематизму визначається віковими запитамі учнів. У 5-му класі на засадах наступності з початковою освітою охоплено теми, в яких розкриваються образи дитинства і світу, що оточує дитину. Наприклад, тема «Палітра мистецтв» акцентує на розмаїтому світі мистецтва, детально розповідає про його види та можливості самореалізації через кожен з них; під час опанування теми «Світ дитинства в мистецтві» учні можуть усвідомити й

відчути свою причетність до художнього світу, що допоможе їм інтегруватися у світ мистецтва, проявити творчі здібності, розкрити власний потенціал.

У 6 класі, як відповідь на інтереси підлітків, розкриваються втілені у мистецьких творах дискусійні теми взаємин, добра і зла в мистецтві та житті, ролі мистецтва в житті людини тощо.

У програмі не представлено перелік обов'язкових творів для вивчення.

Для досягнення очікуваних результатів програмою запропоновані різноманітні **види діяльності учнів**, наприклад: сприймання творів різних видів мистецтва та аналіз їхнього змісту, настрою, характеру, форми тощо; висловлювання припущень про художні можливості різних мистецтв та їх синтезу; виконання та інтерпретація запропонованих музичних творів, улюблених пісень, створення вокальних та інструментальних імпровізацій; ознайомлення з різними видами образотворчого мистецтва та створення відповідних творів у опанованих техніках і матеріалах; вербальний опис результатів власної творчості й рефлексивний діалог у групах; участь у колективних мистецьких заходах (концерт, конкурс) з презентацією індивідуальних, групових та колективних робіт; вибір видів художньо-творчої діяльності за власними вподобаннями та інтересами; участь у зустрічах з митцями, мистецьких квестах тощо.

Шляхи реалізації програми та особливості організації освітнього процесу з інтегрованого курсу «Мистецтво»

Мета і завдання, основні підходи до упорядкування результатів навчання, пропонованого змісту та видів навчальної діяльності, способи реалізації програми та особливості організації освітнього процесу з інтегрованого курсу «Мистецтво» у 5-6 класах взаємопов'язані між собою та знаходять логічне продовження під час вивчення мистецтва в наступних класах.

Навчальна програма розрахована на мінімальну кількість годин, передбачених ТОП 5-9 (Наказ Міністерства освіти і науки України від 09.08.2024 № 1120), – 35 годин на рік, тобто 1 година на тиждень, однак може бути використана і при рекомендованій – 70 годин на рік (2 години на тиждень) або максимальній – 105 годин на рік (3 години на тиждень). У програмі відсутній розподіл навчальних годин за уроками, тож у межах загальної річної кількості годин учитель/вчителька може самостійно визначати час для роботи над кожним розділом.

Основними видами діяльності на уроках мистецтва є музична та художня творчість і комунікація. Перевага надається інтерактивним, дослідницьким, проєктним видам діяльності, які спонукають учнів до глибоких роздумів над

художнім процесом у цілому та взаємозв'язком художніх дисциплін, до рефлексії як важливого щабля пізнавальної активності.

Програма передбачає використання різних навчальних і навчально-методичних матеріалів: підручників, посібників, а також методичного забезпечення, розробленого вчителем самостійно.

Вивчення окремих тем може бути реалізовано як у межах класно-урочної системи, так і з використанням інших форм освітньої діяльності (навчальні екскурсії, відвідування мистецьких заходів, проекти тощо), а також в умовах дистанційного та змішаного навчання (за наявності відповідного методичного забезпечення).

Основна частина

5 клас

МИСТЕЦТВО НАВКОЛО НАС

Кількість годин	Результати навчання	Пропонований зміст інтегрованого курсу	Види навчальної діяльності
Тема 1. Палітра мистецтв			
4	<p>описує особливості мови різних видів мистецтва; [6 МИО 1.1.1-1]</p> <p>пояснює засоби виразності художнього образу у творах різних видів мистецтва [6 МИО 1.1.1-2]</p> <p>цілісно охоплює увагою твір під час сприймання, керує увагою [6 МИО 1.2.1-1]</p> <p>виокремлює виразні засоби у творах різних видів мистецтва для пояснення власного враження [6 МИО 1.2.1-3]</p> <p>бере участь у виконавській творчості за власним вибором і вподобанням: співає в хорі/ ансамблі/ соло, грає на</p>	<p>Народження музики</p> <p>Творці музичного мистецтва (народна і професійна музична творчість).</p> <p>Музичний художній образ.</p> <p>Музика вокальна та інструментальна.</p> <p>Народження образотворчого мистецтва</p>	<p>систематизація здобутих у початковій школі знань щодо видів мистецтва; визначення основних засобів виразності, їхньої ролі у створенні образу;</p> <p>виявлення взаємозв'язків народної пісні і професійної музики;</p> <p>визначення особливостей виконання вокальної та інструментальної музики;</p> <p>порівняння музичних і візуальних художніх образів;</p> <p>висловлювання думок про різні художні можливості синтезу мистецтв (особливості художнього образу в театрі, на екрані, на цирковій арені);</p>

	<p>традиційних та/або електронних музичних інструментах [6 МИО 2.1.1-1]</p> <p>виявляє ініціативність у втіленні творчого задуму [6 МИО 2.1.1-5]</p> <p>розуміє значення партнерства в спільній мистецькій творчості [6 МИО 3.3.1-2]</p> <p>висловлює свою думку в обговореннях творів мистецтва [6 МИО 3.3.1-3]</p> <p>вирізняє художні засоби, які вплинули на враження від сприйнятого твору [6 МИО 3.4.1-4]</p> <p>виявляє і використовує за допомогою вчителя чи інших осіб у власній мистецькій діяльності авторський продукт [6 МИО 4.3.1-2]</p>	<p>Творці образотворчого мистецтва (народні умільці та професійні художники). Візуальний художній образ. Види образотворчого мистецтва та основні засоби їх виразності.</p> <p>Синтез мистецтв Створення художнього образу на сцені, на екрані, на арені.</p>	<p>виконання (спів, імпровізація на інструментах шумового оркестру, пластичне інтонування) музичних творів, запропонованих для сприймання та інтерпретації, улюблених пісень; сольне, ансамблеве та хорове виконання дитячих пісень; застосування опанованих технік і прийомів у процесі створення театральних, екранних образів; виконання творів з різних видів музичного та образотворчого мистецтва; визначення орієнтирів художньої цінності мистецьких творів; представлення власного досвіду емоційного сприйняття мистецьких творів; обговорення впливу мистецтва на людину, його роль у соціумі, значення в житті своєї родини; виявлення впливу творів різних видів мистецтва на власний емоційний стан; рефлексивний діалог у групах;</p>
--	--	--	--

			використання матеріалів із художніх альбомів, сайтів з посиланням на них.
Тема 2. Світ дитинства у мистецтві			
4	<p>наводить приклади творів різних видів мистецтва [6 МИО 1.1.1-3]</p> <p>розрізняє види і наводить приклади українського фольклору (музичного, танцювального, ігрового тощо); різновиди українського декоративно-прикладного мистецтва [6 МИО 1.1.2-1]</p> <p>характеризує особливості технік виконання творів [6 МИО 1.1.2-2]</p> <p>використовує цифрові технології для втілення задуму, зокрема створює фото різних жанрів (фотопортрет, фотопейзаж), komponує прості відеоролики [6 МИО 2.1.1-4];</p> <p>виконує народні пісні/обробки пісень, створює ескізи виробів/твори з етнічними мотивами із застосуванням знайомих художніх технік [6 МИО 2.1.2-1]</p>	<p>Світ образів колискових пісень</p> <p>Реальність і фантастика в колискових.</p> <p>Мелодія, інтонація погойдування, ладові особливості, ритміка.</p> <p>Тембр співацького голосу.</p> <p>Хоровий спів (хорова обробка народної пісні, хорова мініатюра).</p> <p>Образи дитинства в образотворчому мистецтві</p> <p>Тип дитячого героя на картинах та ілюстраціях.</p> <p>Графіка. Різновиди графіки.</p> <p>Різнохарактерність і</p>	<p>сприймання українських колискових пісень;</p> <p>аналіз засобів музичної виразності колискових пісень (темп, тембр голосу, динаміка, рухи, міміка).</p> <p>розпізнання характерних особливостей методики, ритміки, темпу, характерної гучності звучання і діапазону мелодії, тембрів співацького голосу, музичних інтонацій погойдування;</p> <p>висловлювання міркувань про зображувальні засоби графіки, різновиди графіки, види анімації;</p> <p>сприймання анімаційних фільмів, ілюстрацій до дитячих пісень, віршів; порівняння анімаційних образів;</p> <p>удосконалення умінь виконання пісень;</p> <p>створення імпровізацій засобами пантоміми, міміки, жестів;</p> <p>створення ескізів, замальовок;</p>

<p>імпровізує, поєднує засоби музики, пластичного інтонування, візуального ряду [6 МИО 2.2.1-1]</p> <p>створює зображення під час експерименту з кольорами, лініями, формами тощо (графічні, живописні, пластичні, анімаційні тощо) [6 МИО 2.2.1-2]</p> <p>встановлює за допомогою вчителя чи інших осіб способи вдосконалення вмінь [6 МИО 3.1.1-4]</p> <p>використовує власний досвід і різні види інформації під час колективної творчості [6 МИО 3.3.1-4]</p> <p>пояснює вплив творів на зміну власного емоційного стану [6 МИО 3.4.1-3]</p> <p>виражає свої почуття та емоції різними художніми засобами, застосовує ці засоби окремо чи в поєднанні [6 МИО 3.4.2-3]</p> <p>обирає відомі способи творення, зокрема медіаформати (додавання ілюстрацій, створення нескладних</p>	<p>пластичність ліній, виразність тональних та кольорових плям. Комп'ютерна анімація.</p> <p>Синтез мистецтв Види анімації. Колискова в анімаційних фільмах.</p>	<p>створення мультиплікаційних персонажів (мальованих та цифрових персонажів); вивчення і спів колискових пісень соло, в ансамблі, хором; визначення виразності музики як складової синтезу анімаційних фільмів; рефлексивний аналіз виконаних робіт; оцінювання власних досягнень у співі, театралізації; висловлення вражень від творів і творчого процесу; партнерська взаємодія у процесі творчості; висловлення вражень про особливості створення художнього образу; вираження настрою і характеру кольором, контрастом тонів, кольорів; пластичне втілення характеру персонажів (пісенних, літературних, анімаційних); посилання на знайомі мистецькі твори у процесі вербальної характеристики власного задуму.</p>
--	---	--

	<p>графічних зображень, аудіо/відеороликів, фото тощо) для художнього самовираження [6 МИО 4.1.1-1]</p> <p>упорядковує з допомогою вчителя чи інших осіб дібрані матеріали [6 МИО 4.1.1-3]</p>		
Тема 3. Навколишній світ у мистецтві			
4	<p>порівнює художні образи з явищами навколишнього середовища [6 МИО 1.2.2-1]</p> <p>наводить приклади зв'язків між видами мистецтва, синтезу мистецтв; пояснює зв'язки між мистецтвом і життям [6 МИО 1.2.2-2]</p> <p>бере участь у виконавській творчості за власним вибором і вподобанням: співає в хорі/ ансамблі/ соло, грає на традиційних та/або електронних музичних інструментах [6 МИО 2.1.1-1]</p> <p>виконує зображення, зокрема замальовки з натури і за уявою, розробляє ескізи для сценічних виступів тощо; застосовує різні</p>	<p>Що «розповідає» музика про довкілля, людину та її захоплення</p> <p>Програмна музика. Інструментальні тембри.</p> <p>Музичні інструменти в мистецтві України та різних народів.</p> <p>Що «розповідає» натюрморт про людину та її захоплення</p> <p>Натюрморт як жанр образотворчого мистецтва. Образний світ натюрморту. Композиція натюрморту.</p>	<p>характеристика і розпізнавання тембрів музичних інструментів; робота над розвитком уміння розрізняти звучання музичних інструментів;</p> <p>аналіз елементів музичної мови, характерних для інструментальної програмної мініатюри;</p> <p>ознайомлення з народними музичними інструментами України та різних народів;</p> <p>сприймання образів предметного світу, створених у різних видах образотворчого мистецтва;</p> <p>опис ролі натюрморту в мистецтві;</p> <p>характеристика взаємовпливу мистецтв у виставах музичного театру;</p>

<p>прийоми, художні техніки, матеріали, формати, засоби дизайну тощо [6 МИО 2.1.1-3]</p> <p>у запропонованому вчителем завданні робить спроби виконання нових незвичних прийомів роботи [6 МИО 2.2.1-3]</p> <p>спостерігає за навколишнім середовищем, фіксує (фото, відео, замальовки тощо) і презентує власні спостереження [6 МИО 2.3.1-1]</p> <p>використовує результати спостережень у мистецькій діяльності: музикування, пластичні рухи, створення зображень в різних художніх техніках і матеріалах (колаж, інсталяція тощо) [6 МИО 2.3.1-2]</p> <p>характеризує власну творчість за колективно визначеними критеріями [6 МИО 3.1.1-1]</p> <p>ділиться спостереженнями в навколишньому середовищі і соціумі, підтверджує думку аргументами [6 МИО 3.3.1-7]</p>	<p>Синтез мистецтв Музичний театр. Опера. Театральний реквізит, грим, костюм. Декорації.</p>	<p>гра на музичних інструментах (трикутник, дзвіночки, бубон, маракаси тощо); застосування техніки штрихування у процесі виконання тренувальних вправ; ознайомлення із законами композиції в натюрморті; виконання зображення предметів простої форми в натюрморті; визначення способів удосконалення виконавської майстерності; фіксація результатів спостережень за навколишнім середовищем в обраній спосіб, презентація результатів; порівняння зображуваних з природи предметів за кольором, тоном, розміром, відстанню та розташуванням; опис ролі світла і тіні у виявленні форми та об'єму предметів; виконання різних видів натюрмортів із застосуванням законів композиції; оцінювання власних успіхів і невдач у творчій діяльності, робота над помилками;</p>
--	---	---

	за потреби обирає види художньої діяльності для задоволення [6 МИО 3.4.2-2]		самостійний вибір видів художньої діяльності за вподобаннями та інтересами; пояснення задуму та ідеї виконаного твору.
Тема 4. Народні мистецькі традиції			
4	розрізняє види і наводить приклади українського фольклору (музичного, танцювального, ігрового тощо); різновиди українського декоративно-прикладного мистецтва [6 МИО 1.1.2-1] виявляє обізнаність у календарно-обрядових дійствах як прообразі видів мистецтва [6 МИО 1.1.2-3] орієнтується в особливостях народного мистецтва рідного краю [6 МИО 1.1.2-4] відтворює характерні особливості сценічного персонажа в мовленні, міміці, пластиці тіла [6 МИО 2.1.1-2] виконує зображення, зокрема замальовки з натури і за уявою, розробляє ескізи для сценічних	Народні музичні традиції в Україні та світі Музичні символи зимових свят різних народів. Колядки. Щедрівки. Вертеп. Народні зображувальні традиції в Україні та світі Орнаментальні мотиви. Стилізація. Символіка орнаментальних мотивів. Новорічні свята народів світу: образи персонажів та атрибутика.	дослідження народних традицій в Україні та в інших країнах; перегляд відеоматеріалів про народні традиції святкування різдвяно-новорічних свят; сприймання творів декоративно-прикладного мистецтва персонажів вертепу, атрибутів колядок і щедрівок; ознайомлення з різними варіантами колядок; створення образів вертепу та новорічних персонажів різних країн; виконання колядок та щедрівок з елементами театралізації; виготовлення колажів, стінгазет, лепбуків, буклетів тощо про народні традиції зимових свят;

<p>виступів тощо; застосовує різні прийоми, художні техніки, матеріали, формати, засоби дизайну тощо [6 МИО 2.1.1-3]</p> <p>виконує народні пісні/обробки пісень, створює ескізи виробів/твори з етнічними мотивами із застосуванням знайомих художніх технік [6 МИО 2.1.2-1]</p> <p>імпровізує, поєднує засоби музики, пластичного інтонування, візуального ряду [6 МИО 2.2.1-1]</p> <p>пропонує власні ідеї, реалізує їх самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб, зокрема з урахуванням національних традицій, сучасних тенденцій, використанням знань і умінь з інших освітніх галузей [6 МИО 2.3.1-3]</p> <p>визнає можливість різного втілення творчого задуму, відстоює свою позицію у творчості [6 МИО 3.2.1-3]</p> <p>долучається до мистецьких заходів; виконує різні ролі в спільному творчому процесі, дослухається до</p>	<p>Синтез мистецтв Театралізація обрядового дійства.</p> <p>Художнє оформлення різдвяно - новорічної вистави.</p>	<p>створення ритмічних орнаментальних композицій (у різних техніках; застосування умінь здобувати інформацію і презентувати колективну роботу з елементами музичного виконавства, добором атрибутів, використанням цифрових засобів; інсценізація календарно-обрядових дійств із використанням народних костюмів, гриму тощо; пошук та систематизація матеріалів етнографічного змісту.</p>
--	--	---

	<p>творчих ідей інших осіб; визнає різні позиції та оцінки учасників [6 МИО 3.3.1-1]</p> <p>бере участь в інсценізаціях календарно-обрядових дійств, народних ігор з використанням пісенного матеріалу, танцювальних рухів, елементів костюмів, атрибутів, гриму, інструментального супроводу [6 МИО 3.3.1-8]</p>		
II семестр			
Тема 5. Персонажі казок та їх відображення у мистецтві			
3	<p>пояснює засоби виразності художнього образу у творах різних видів мистецтва [6 МИО 1.1.1-2]</p> <p>виокремлює виразні засоби у творах різних видів мистецтва для пояснення власного враження [6 МИО 1.2.1-3]</p> <p>створює зображення під час експерименту з кольорами, лініями, формами тощо (графічні, живописні, пластичні, анімаційні тощо) [6 МИО 2.2.1-2]</p>	<p>Казкові персонажі в музичному мистецтві</p> <p>Характеристика казкового героя через музику. Контраст. Штрихи.</p> <p>Казкові персонажі в образотворчому мистецтві</p> <p>Засоби художньої виразності та емоційної насиченості в ілюстраціях казок.</p>	<p>обговорення особливостей використання виразних засобів для відображення казкових сюжетів у мистецтві;</p> <p>дослідження взаємодії засобів музичної виразності (контраст, штрихи) для відтворення настрою та характерів казкових персонажів у мистецьких творах;</p> <p>перегляд зразків казкових образів, виконаних у техніці графіки;</p> <p>сприймання та інтерпретація ілюстрацій до казок українських і</p>

<p>використовує результати спостережень у мистецькій діяльності: музикування, пластичні рухи, створення зображень в різних художніх техніках і матеріалах (колаж, інсталяція тощо) [6 МИО 2.3.1-2]</p> <p>використовує художню літературу для створення власних творів мистецтва [6 МИО 2.3.1-4]</p> <p>оцінює власні успіхи і досягнення, зауважує помилки та частково самостійно виправляє їх [6 МИО 3.1.1-3]</p> <p>визначає улюблені види мистецької діяльності, пояснює, від чого отримує задоволення у своїй творчості [6 МИО 3.4.2-1]</p> <p>обирає відомі способи творення, зокрема медіаформати (додавання ілюстрацій, створення нескладних графічних зображень, аудіо/відеороликів, фото тощо) для художнього самовираження [6 МИО 4.1.1-1]</p> <p>упорядковує з допомогою вчителя чи інших осіб дібрані матеріали [6 МИО 4.1.1-3]</p>	<p>Контраст в образотворчому мистецтві.</p> <p>Мистецтво витинанки.</p> <p>Синтез мистецтв Музичні вистави лялькового театру. Художнє оформлення лялькової вистави.</p>	<p>зарубіжних художників-ілюстраторів; аналіз елементів мови музичної вистави лялькового театру; міркування щодо особливостей художнього оформлення та проведення лялькової вистави; ознайомлення з роботою художника лялькової вистави. виконання силуетних і контрастних образів казкових персонажів; створення ілюстрацій до казок; створення колективної галереї героїв; виготовлення ляльок для театральної вистави; участь у обговоренні мистецького твору із посиланням на автора створення добірки та рейтингів улюблених ілюстрацій до творів дитячої літератури; створення аудіодобірки улюблених дитячих пісень;</p>
--	--	---

Тема 6. Рух у житті та в мистецтві

4	<p>пояснює засоби виразності художнього образу у творах різних видів мистецтва [6 МИО 1.1.1-2]</p> <p>виокремлює жанрові ознаки творів різних видів мистецтва [6 МИО 1.1.1-4]</p> <p>пояснює цінності, закладені в художньому творі та коментує своє ставлення до них [6 МИО 1.2.1-5]</p> <p>відтворює характерні особливості сценічного персонажа в мовленні, міміці, пластиці тіла [6 МИО 2.1.1-2]</p> <p>імпровізує, поєднує засоби музики, пластичного інтонування, візуального ряду [6 МИО 2.2.1-1]</p> <p>пропонує власні ідеї, реалізує їх самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб, зокрема з урахуванням національних традицій, сучасних тенденцій,</p>	<p>Танцювальність і танець у музиці</p> <p>Танець народний, бальний, класичний, сучасний. Сюжетні танці. Українські танці (гопак, аркан, хороводи). Рондо.</p> <p>Скульптура – мить, яка застигла</p> <p>Скульптура як вид образотворчого мистецтва. Емоційна насиченість скульптури (статичної динамічної, кінетичної).</p> <p>Синтез мистецтв</p> <p>Балет.</p>	<p>ознайомлення з музикою та характерними танцювальними рухами танців різних народів; робота над визначенням особливостей народних танців (гопак, аркан, хороводи); сприймання музики танців, що належать до різних сфер танцювальної культури: бальні, класичні (старовинні), сучасні; ознайомлення з матеріалами та техніками роботи у скульптурі; дослідження явищ статичності та динаміки у скульптурних образах; сприймання та аналіз творів скульптури; ознайомлення із зразками скульптури рідного краю; ознайомлення із сюжетними танцями (на вибір); пластична імпровізація під музику, добір танцювальних елементів;</p>
---	--	--	--

	<p>використанням знань і умінь з інших освітніх галузей [6 МИО 2.3.1-3]</p> <p>аналізує інформацію від інших осіб з метою самовдосконалення (надання/отримання коментарів, пропозицій тощо), реагує на неї [6 МИО 3.2.1-2]</p> <p>пропонує способи розв'язання завдань в разі виникнення труднощів [6 МИО 3.3.1-6]</p> <p>пояснює вплив творів на зміну власного емоційного стану [6 МИО 3.4.1-3]</p> <p>шукає і добирає з допомогою вчителя чи інших осіб аудіо-, відео-, ілюстративні і текстові матеріали з різних джерел, планує свою діяльність для реалізації поставленого завдання [6 МИО 4.1.1-2]</p>		<p>ліплення пластичним, конструктивним та комбінованим способом; передача динаміки у процесі створення образів скульптури; порівняльний аналіз виконаних робіт; самоаналіз творчої діяльності: самооцінювання, визначення перспективи самовдосконалення; добір і використання інформаційних матеріалів для втілення художнього задуму; участь у групових і колективних творчих проєктах; презентація результатів власної творчості (спів, танцювальні рухи, виставки робіт); відбір джерел інформації про мистецтво, вироблення вмінь визначати їх достовірність.</p>
Тема 7. Мистецькі прогулянки на природі			
4	<p>виокремлює жанрові ознаки творів різних видів мистецтва [6 МИО 1.1.1-4]</p>	Природа: відображення у музичних творах	<p>виокремлення жанрових ознак програмної інструментальної музики;</p>

	<p>цілісно охоплює увагою твір під час сприймання, керує увагою [6 МИО 1.2.1-1]</p> <p>порівнює художні образи з явищами навколишнього середовища [6 МИО 1.2.2-1]</p> <p>наводить приклади зв'язків між видами мистецтва, синтезу мистецтв; пояснює зв'язки між мистецтвом і життям [6 МИО 1.2.2-2]</p> <p>спостерігає за навколишнім середовищем, фіксує (фото, відео, замальовки тощо) і презентує власні спостереження [6 МИО 2.3.1-1]</p> <p>бере участь у проєктній діяльності [6 МИО 2.3.1-5]</p> <p>презентує результати власної творчості публічно, пояснює свій задум, за потреби може докладно його описати [6 МИО 3.2.1-1]</p> <p>складає план своїх дій у створенні колективного художнього продукту [6 МИО 3.3.1-5]</p>	<p>Картини природи у музиці. Ноктюрн. Баркарола. Етюд-картина.</p> <p>Симфонічна музика. Симфонія.</p> <p>Краса природи в образотворчому мистецтві</p> <p>Пейзаж як жанр образотворчого мистецтва. Різновиди пейзажів у живописі. Настрій, колорит і плановість у пейзажі. Етюд.</p> <p>Синтез мистецтв Світ звуків і пластики у театрі. Театрально-декоративний живопис. Особливості професії художника-декоратора.</p>	<p>дослідження ролі засобів музичної виразності (діапазон, регістр, тембр) у створенні музичних пейзажів; сприймання симфонічних творів із живописною програмою; перегляд зразків різних видів пейзажу (морського, гірського, архітектурного, міського, сільського, фантастичного тощо); ознайомлення зі зразками етюдів; створення пейзажів і виконання вправ з передаванням настрою, колориту, плановості в зображенні природних об'єктів; застосування законів композиції у пейзажі; створення цифрових зображень з теми; темброва і ритмічна імітація звуків природи; презентація творчо-експериментальних завдань; участь у пошуково-дослідницьких проєктах з вивчення мистецької спадщини краю;</p>
--	--	--	---

	<p>ділиться спостереженнями в навколишньому середовищі і соціумі, підтверджує думку аргументами [6 МИО 3.3.1-7]</p> <p>пояснює свої вподобання, порівнює власні вподобання з уподобаннями інших осіб із свого оточення [6 МИО 3.4.1-1]</p> <p>визначає з допомогою вчителя чи інших осіб достовірність джерела інформації про мистецтво [6 МИО 4.2.1-1]</p> <p>виявляє відповідальність щодо дотримання авторського права в процесі художньої комунікації [6 МИО 4.3.1-1].</p>		<p>колективне обговорення вражень від сприймання музичних і візуальних образів, які відтворюють картини природи, аргументоване пояснення власної думки;</p> <p>спілкування з художниками-пейзажистами, обмін враженнями від перегляду творів пейзажного жанру;</p> <p>визначення достовірності джерел інформації про мистецтво, відбір кращих;</p> <p>обговорення права на використання авторських творів.</p>
<p>Тема 8. Тварини у мистецтві: реальні та фантастичні образи</p>			
4	<p>наводить приклади творів різних видів мистецтва [6 МИО 1.1.1-3]</p> <p>характеризує особливості технік виконання творів [6 МИО 1.1.2-2]</p>	<p>Музичні «портрети» персонажів-тварин</p> <p>Музична інтерпретація реальних та фантастичних образів тварин. Сюїта.</p>	<p>сприймання музичних творів, у яких відтворено характерні особливості тварин;</p> <p>перегляд образів тварин, виконаних художниками-аніمالістами у графіці, живописі та скульптурі;</p>

<p>порівнює художні образи з явищами навколишнього середовища [6 МИО 1.2.2-1]</p> <p>відтворює характерні особливості сценічного персонажа в мовленні, міміці, пластиці тіла [6 МИО 2.1.1-2]</p> <p>спостерігає за навколишнім середовищем, фіксує (фото, відео, замальовки тощо) і презентує власні спостереження [6 МИО 2.3.1-1]</p> <p>використовує результати спостережень у мистецькій діяльності: музикування, пластичні рухи, створення зображень в різних художніх техніках і матеріалах (колаж, інсталяція тощо) [6 МИО 2.3.1-2]</p> <p>визначає сильні і слабкі сторони своєї роботи в чітких формулюваннях [6 МИО 3.1.1-2]</p> <p>встановлює за допомогою вчителя чи інших осіб способи вдосконалення вмінь</p>	<p>Образи тварин в образотворчому мистецтві. Анімалістичний жанр в образотворчому мистецтві. Засоби й способи художньої виразності творів художників-анімалістів.</p> <p>Синтез мистецтв Образи тварин в анімації та кіно. Грим для створення сценічного образу тварин.</p>	<p>спостереження за пропорціями та пластикою тіла тварин; вправління у пластичному інтонуванні під час слухання та виконання музичного твору; створення виразних образів тварин у різних видах мистецтва; добір аудіо- та відеоматеріалів для виконання творчого завдання; фіксація результатів спостережень за допомогою різних засобів; презентація власних спостережень у творах мистецтва; визначення типових помилок, планування роботи над ними; участь у дискусіях про роль мистецтва у захисті та збереженні тваринного світу; застосування умінь покращувати власний емоційний стан за допомогою художньої творчості; створення оригінальних і цифрових зображень тварин для презентації власної творчості; пошук та добір актуального матеріалу для роботи над твором, планування подальшої діяльності.</p>
--	---	---

	<p>[6 МИО 3.1.1-4] використовує власний досвід і різні види інформації під час колективної творчості</p> <p>[6 МИО 3.3.1-4] шукає і добирає з допомогою вчителя чи інших осіб аудіо-, відео-, ілюстративні і текстові матеріали з різних джерел, планує свою діяльність для реалізації поставленого завдання</p> <p>[6 МИО 4.1.1-2]</p>		
Тема 9. Зустріч мистецтв			
4	<p>виокремлює виразні засоби у творах різних видів мистецтва для пояснення власного враження</p> <p>[6 МИО 1.2.1-3] бере участь у виконавській творчості за власним вибором і вподобанням: співає в хорі/ансамблі/ соло, грає на традиційних та/або електронних музичних інструментах</p> <p>[6 МИО 2.1.1-1] використовує цифрові технології для втілення задуму, зокрема</p>	<p>Мистецькі професії</p> <p>Фах диригента у концертній діяльності. Соліст та артист хору: спільне та відмінне у професії.</p> <p>Мистецькі професії очима художників</p> <p>Портрет як жанр образотворчого мистецтва. Види портретів.</p>	<p>дослідження засобів виразності та специфічних особливостей різновидів театального мистецтва, значення музики у театральних виставах; висловлювання міркувань про особливості співу та танцю, руху в майстерності акторів мюзиклу; перегляд та аналіз художніх творів портретного жанру; рольове виконання пісень з відтворенням характерних особливостей сценічного</p>

	<p>створює фото різних жанрів (фотопортрет, фотопейзаж), компонує прості відеоролики [6 МИО 2.1.1-4]</p> <p>створює зображення під час експерименту з кольорами, лініями, формами тощо (графічні, живописні, пластичні, анімаційні тощо) [6 МИО 2.2.1-2]</p> <p>бере участь у проєктній діяльності [6 МИО 2.3.1-5]</p> <p>обирає відомі способи творення, зокрема медіаформати (додавання ілюстрацій, створення нескладних графічних зображень, аудіо/відеороликів, фото тощо) для художнього самовираження [6 МИО 4.1.1-1]</p> <p>виявляє відповідальність щодо дотримання авторського права в процесі художньої комунікації [6 МИО 4.3.1-1]</p> <p>виявляє і використовує за допомогою вчителя чи інших осіб у власній мистецькій діяльності авторський продукт [6 МИО 4.3.1-2]</p>	<p>Пропорції, композиція та колорит в портреті. Зображення представників мистецьких професій.</p> <p>Синтез мистецтв Композитор та автор текстів: синтез професій. Мюзикл.</p>	<p>персонажа (голос, міміка, пластика); виконання портретних зображень у різних техніках; виконання начерків з натури; ознайомлення з сучасними технологіями на естраді; виконання художніх фотопортретів; творчі вправлення у ролі диригента, режисера, актора, хормейстера; створення виразних образів акторів театру та музикантів; виконання портретних зображень у різних техніках; участь у творчих проєктах та шкільних мистецьких заходах (фестивалі, флешмоби тощо) з використанням медіаресурсів; дискусія щодо переваг творчих професій; створення відеорепортажів про мистецькі об'єкти краю та представників творчих професій; обговорення значення авторського права та дотримання його вимог у процесі художньої комунікації.</p>
--	---	---	--

--	--	--	--

6 клас

Життя крізь призму мистецтва

Кількість годин	Результати навчання	Пропонований зміст інтегрованого курсу	Види навчальної діяльності
Тема 1. Унікальність художнього таланту			
4	<p>виокремлює жанрові ознаки творів різних видів мистецтва [6 МИО 1.1.1-4]</p> <p>цілісно охоплює увагою твір під час сприймання, керує увагою [6 МИО 1.2.1-1]</p> <p>виокремлює виразні засоби у творах різних видів мистецтва для пояснення власного враження [6 МИО 1.2.1-3]</p> <p>наводить приклади зв'язків між видами мистецтва, синтезу мистецтв; пояснює зв'язки між мистецтвом і життям [6 МИО 1.2.2-2]</p> <p>бере участь у виконавській творчості за власним вибором і вподобанням: співає в хорі/ ансамблі/ соло, грає на традиційних та/або електронних музичних інструментах [6 МИО 2.1.1-1]</p>	<p>Хто і як творить музику</p> <p>Композитор і виконавець. Різноманіття виконавських інтерпретацій. Камерно-вокальні жанри. Пісня-романс, серенада. Вокальний ансамбль в академічній, народній, популярній музиці.</p> <p>Хто і як творить візуальні художні образи</p> <p>Відображення в творах образотворчого мистецтва прагнень митців до краси, ідеалу і мудрості.</p>	<p>Дослідження характерних ознак жанрів камерно-вокальної музики, зокрема пісні – романсу, серенади; сприймання творів різних жанрів образотворчого мистецтва, виокремлення їхніх жанрових ознак; перегляд відеозаписів театральних моновистав; пошук засобів відтворення ідеалів краси і гармонії у мистецьких творах; дослідження ознак індивідуального стилю митця; виконання пісень (соло, в ансамблі, хорі); виконання вправ на вдосконалення прийомів володіння художніми техніками; створення тематичних композицій на площині і в об'ємі в різних художніх техніках; та жанрах;</p>

	<p>відтворює характерні особливості сценічного персонажа в мовленні, міміці, пластиці тіла [6 МІО 2.1.1-2]</p> <p>виконує зображення, зокрема замальовки з натури і за уявою, розробляє ескізи для сценічних виступів тощо; застосовує різні прийоми, художні техніки, матеріали, формати, засоби дизайну тощо [6 МІО 2.1.1-3]</p> <p>пропонує власні ідеї, реалізує їх самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб, зокрема з урахуванням національних традицій, сучасних тенденцій, використанням знань і умінь з інших освітніх галузей [6 МІО 2.3.1-3]</p> <p>презентує результати власної творчості публічно, пояснює свій задум, за потреби може докладно його описати [6 МІО 3.2.1-1]</p> <p>визнає можливість різного втілення творчого задуму, відстоює свою позицію у творчості [6 МІО 3.2.1-3]</p>	<p>Індивідуальність і неповторність стилю художника. Збереження, реставрація творів образотворчого мистецтва.</p> <p>Синтез мистецтв Різновиди сучасного театрального мистецтва. Моновистава.</p>	<p>екскурсії в музеї, галереї, виставкові зали, вивчення варіантів і форм збереження мистецьких творів у них; знайомство з роботою художника - реставратора; обмін враженнями від перегляду моновистав; порівняння власної думки з думками інших; опрацювання різних джерел інформації з музичного та образотворчого мистецтва.</p>
--	--	--	---

	визначає з допомогою вчителя чи інших осіб достовірність джерела інформації про мистецтво [6 МИО 4.2.1-1]		
Тема 2. Мої погляди на мистецтво			
4	<p>пояснює засоби виразності художнього образу у творах різних видів мистецтва [6 МИО 1.1.1-2]</p> <p>характеризує особливості технік виконання творів [6 МИО 1.1.2-2]</p> <p>бере участь у виконавській творчості за власним вибором і вподобанням: співає в хорі/ ансамблі/ соло, грає на традиційних та/або електронних музичних інструментах [6 МИО 2.1.1-1]</p> <p>створює зображення під час експерименту з кольорами, лініями, формами тощо (графічні, живописні, пластичні, анімаційні тощо) [6 МИО 2.2.1-2]</p> <p>спостерігає за навколишнім середовищем, фіксує (фото, відео, замальовки тощо) і презентує власні спостереження</p>	<p>Музика в моєму житті</p> <p>Значення музики в різних життєвих ситуаціях. Засоби виразності для передачі настрою композитором і виконавцем.</p> <p>Камерно-інструментальний ансамбль.</p> <p>Значення образотворчого мистецтва для кожного з нас</p> <p>Створення власного образу світу через мистецтво. Передача настрою та втілення задуму у графіці, живописі, скульптурі.</p>	<p>дослідження особливостей виконання камерної інструментальної музики (інструментальне соло, камерно-інструментальний ансамбль);</p> <p>сприймання творів графіки, живопису та скульптури як способу створення власного образу світу;</p> <p>дослідження способів та засобів відтворення настрою у художніх творах різних жанрів та видів образотворчого мистецтва;</p> <p>наведення прикладів емоційно-образної співзвучності творів музичного та образотворчого мистецтва;</p> <p>розпізнавання тембрів музичних інструментів;</p> <p>виконання пісень з інсценізацією та ритмічним супроводом;</p>

	<p>[6 МИО 2.3.1-1] характеризує власну творчість за колективно визначеними критеріями</p> <p>[6 МИО 3.1.1-1] оцінює власні успіхи і досягнення, зауважує помилки та частково самостійно виправляє їх</p> <p>[6 МИО 3.1.1-3] встановлює за допомогою вчителя чи інших осіб способи вдосконалення вмінь</p> <p>[6 МИО 3.1.1-4] презентує результати власної творчості публічно, пояснює свій задум, за потреби може докладно його описати</p> <p>[6 МИО 3.2.1-1] долучається до мистецьких заходів; виконує різні ролі в спільному творчому процесі, дослухається до творчих ідей інших осіб; визнає різні позиції та оцінки учасників</p> <p>[6 МИО 3.3.1-1] пояснює свої вподобання, порівнює власні вподобання з уподобаннями інших осіб із свого оточення</p> <p>[6 МИО 3.4.1-1] виявляє і використовує за допомогою вчителя чи інших осіб у власній</p>	<p>Синтез мистецтв Концерт як сценічне дійство. Візуальне оформлення сценічних дійств.</p>	<p>створення ритмічних імпровізацій на дитячих шумових інструментах та з використанням цифрових програм; добір музичних творів для покращення свого настрою; застосування опанованих технік і прийомів для передачі емоційного стану зображуваних персонажів, створення добірки цифрових зразків художніх творів різних видів мистецтва; оцінювання власних художніх результатів; моделювання мистецьких діалогів; командне виконання та презентація творчих завдань із оцінюванням і самооцінюванням; участь у мистецьких заходах різноманітних форматів, взаємодопомога у груповій роботі; аналіз власного емоційного стану у процесі творчості та сприймання мистецьких творів; висловлення усних аргументованих точок зору; обговорення значення для автора публікації/випуску/демонстрації його твору.</p>
--	--	---	---

	мистецькій діяльності авторський продукт [6 МИО 4.3.1-2]		
Тема 3. Добро і зло в мистецтві			
4	<p>характеризує особливості технік виконання творів [6 МИО 1.1.2-2]</p> <p>цілісно охоплює увагою твір під час сприймання, керує увагою [6 МИО 1.2.1-1]</p> <p>застосовує у процесі вербальної інтерпретації знайому термінологію, зокрема іноземного походження [6 МИО 1.2.1-4]</p> <p>пояснює цінності, закладені в художньому творі та коментує своє ставлення до них [6 МИО 1.2.1-5]</p> <p>у запропонованому вчителем завданні робить спроби виконання нових незвичних прийомів роботи [6 МИО 2.2.1-3]</p> <p>бере участь у проєктній діяльності [6 МИО 2.3.1-5]</p> <p>визначає сильні і слабкі сторони своєї роботи в чітких формулюваннях [6 МИО 3.1.1-2]</p>	<p>Образи добра і зла в музичних творах</p> <p>Характерні персонажі в музичних творах. Дисонанс і консонанс у музиці.</p> <p>Кантата. Ораторія.</p> <p>Образи добра і зла в образотворчому мистецтві</p> <p>Уявлення про красу чи потворність художніх образів.</p> <p>Іконописний жанр.</p> <p>Синтез мистецтв Сакральне мистецтво.</p>	<p>дослідження ритмічних, інтонаційно-мелодичних та тембрових засобів для втілення образів добра і зла в музичних творах; порівняння дисонансу і консонансу у мистецтві; порівняльний аналіз особливостей вокально-хорових жанрів — кантати й ораторії; знайомство з особливостями сакральної музики вітчизняних та зарубіжних композиторів; сприймання та інтерпретація художніх творів портретного та іконописного жанрів; сприймання творів сакрального мистецтва; опис власних уявлень про красу чи потворність художніх образів; пошук критеріїв краси та потворності у творах мистецтва; виконання індивідуальних та колективних зображень, що</p>

	<p>ділиться спостереженнями в навколишньому середовищі і соціумі, підтверджує думку аргументами [6 МІО 3.3.1-7]</p> <p>пояснює вплив творів на зміну власного емоційного стану [6 МІО 3.4.1-3]</p> <p>визначає улюблені види мистецької діяльності, пояснює, від чого отримує задоволення у своїй творчості [6 МІО 3.4.2-1]</p> <p>виражає свої почуття та емоції різними художніми засобами, застосовує ці засоби окремо чи в поєднанні [6 МІО 3.4.2-3]</p> <p>шукає і добирає з допомогою вчителя чи інших осіб аудіо-, відео-, ілюстративні і текстові матеріали з різних джерел, планує свою діяльність для реалізації поставленого завдання [6 МІО 4.1.1-2]</p>		<p>виражають уявлення про добро і зло в мистецтві;</p> <p>участь у колективних і групових творчих проєктах;</p> <p>аргументоване оцінювання власних досягнень щодо співу, образотворчої діяльності;</p> <p>визначення способів удосконалення своєї діяльності у складі команди;</p> <p>дискусія про право митців на власний погляд на красу та потворність у художньому творі;</p> <p>перегляд навчальних відеоматеріалів;</p> <p>перегляд відеозаписів духовної музики.</p>
--	--	--	--

Тема 4. Сучасність мистецьких традицій

<p>4</p>	<p>розрізняє види і наводить приклади українського фольклору (музичного, танцювального, ігрового тощо); різновиди українського декоративно-прикладного мистецтва [6 МИО 1.1.2-1]</p> <p>виявляє обізнаність у календарно-обрядових дійствах як прообразі видів мистецтва [6 МИО 1.1.2-3]</p> <p>орієнтується в особливостях народного мистецтва рідного краю [6 МИО 1.1.2-4]</p> <p>бере участь у виконавській творчості за власним вибором і вподобанням: співає в хорі/ ансамблі/ соло, грає на традиційних та/або електронних музичних інструментах [6 МИО 2.1.1-1]</p> <p>виконує зображення, зокрема замальовки з натури і за уявою, розробляє ескізи для сценічних виступів тощо; застосовує різні прийоми, художні техніки, матеріали, формати, засоби дизайну тощо [6 МИО 2.1.1-3]</p>	<p>Музична «історія» рідного краю</p> <p>Традиції української обрядовості та їх адаптація у академічній музиці</p> <p>Використання фольклорного матеріалу композиторами. Фольк-рок, етно-джаз.</p> <p>Народні художні традиції в українському декоративно-прикладному мистецтві</p> <p>Види декоративно-прикладного мистецтва.</p> <p>Декоративність як засіб вираження змісту та художньої образності.</p> <p>Етнічні мотиви у галузі дизайну, реклами, комп'ютерного, фото- і графічного мистецтва.</p>	<p>ознайомлення із особливостями музичної культури рідного краю, етнічних традицій різних регіонів України;</p> <p>дослідження прикладів використання фольклорного матеріалу композиторами у класичній музиці; аналіз творчості та художніх традицій майстрів декоративно-прикладного мистецтва України та світу; сприймання зразків різних видів декоративно-прикладного мистецтва.</p> <p>знайомство із зразками декоративної орнаменталії;</p> <p>порівняння творів різних напрямів (фольк-рок, етно-джаз тощо) у сфері естрадного популярного мистецтва як поєднання народного мелосу та елементів різних стилів – року, поп-музики, джазу;</p> <p>дослідження професійної та аматорської творчості в галузі дизайну, реклами, комп'ютерного, фото- і графічного мистецтва;</p>
----------	--	---	---

<p>виявляє ініціативність у втіленні творчого задуму [6 МИО 2.1.1-5]</p> <p>виконує народні пісні/обробки пісень, створює ескізи виробів/твори з етнічними мотивами із застосуванням знайомих художніх технік [6 МИО 2.1.2-1]</p> <p>пропонує власні ідеї, реалізує їх самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб, зокрема з урахуванням національних традицій, сучасних тенденцій, використанням знань і умінь з інших освітніх галузей [6 МИО 2.3.1-3]</p> <p>бере участь в інсценізаціях календарно-обрядових дійств, народних ігор з використанням пісенного матеріалу, танцювальних рухів, елементів костюмів, атрибутів, гриму, інструментального супроводу [6 МИО 3.3.1-8]</p> <p>обирає із знайомих твори мистецтва, які найкраще відображають власні емоції [6 МИО 3.4.1-2]</p> <p>обирає відомі способи творення, зокрема медіаформати (додавання ілюстрацій, створення нескладних графічних</p>	<p>Синтез мистецтв Музичні етнофестивали в Україні. Оформлення святкових заходів, урочистостей.</p>	<p>виконання пісень (соло, в ансамблі, хорі) з інсценізацією; виконання стилізованих зображень декоративно-прикладного мистецтва як елементів етнічної стилістики в рекламі та дизайні та орнаментальних композицій для оздоблення предметів побуту; презентація сучасних тенденцій в народній творчості; участь у колективних творчих проєктах (етнографічних фестивалях та арт-мобах), зокрема з використанням місцевих традицій; долучення до проведення святкових заходів; добір атрибутики та аксесуарів для образів обрядових дійств; тематичні екскурсії у бібліотеки, виставкові зали. зустрічі з народними майстрами декоративно-прикладного мистецтва. використання матеріалів із художніх альбомів, сайтів з посиланням на них.</p>
--	--	--

	зображень, аудіо/відеороликів, фото тощо) для художнього самовираження [6 МИО 4.1.1-1]		
Тема 5. Реальне і вигадане в мистецьких творах			
3	<p>передає враження від творів вербально/ невербально (різними художніми засобами) [6 МИО 1.2.1-2]</p> <p>застосовує у процесі вербальної інтерпретації знайому термінологію, зокрема іноземного походження [6 МИО 1.2.1-4]</p> <p>використовує цифрові технології для втілення задуму, зокрема створює фото різних жанрів (фотопортрет, фотопейзаж), komponує прості відеоролики [6 МИО 2.1.1-4]</p> <p>імпровізує, поєднує засоби музики, пластичного інтонування, візуального ряду [6 МИО 2.2.1-1]</p> <p>використовує художню літературу для створення власних творів мистецтва [6 МИО 2.3.1-4]</p> <p>бере участь у проєктній діяльності [6 МИО 2.3.1-5]</p>	<p>Літературні образи в музиці</p> <p>Літературна програма в музичних творах. Симфонічна сюїта.</p> <p>Літературні образи в образотворчому мистецтві</p> <p>Фантастичні, міфологічні образи в образотворчому мистецтві. Фантастичні, міфологічні образи в графіці (оригінальній і друкованій) Друкована та оригінальна графіка. Мистецтво створення книги: будова книги.</p>	<p>дослідження виразних засобів (темброві характеристики, фонічні ефекти) для створення фантастичних, міфологічних образів; аналіз особливостей жанру симфонічної сюїти, її композиційної будови та характерних засобів музичної виразності; сприймання зразків друкованої та оригінальної графіки; обговорення особливостей використання синтезу музичного мистецтва та літератури у театрі та кінематографі; створення образів літературних героїв з використанням цифрових пристроїв; перегляд фільмів; аналіз характерних ознак фільмів; порівняння сюжету фільму із текстом книги;</p>

	<p>оцінює власні успіхи і досягнення, зауважує помилки та частково самостійно виправляє їх [6 МИО 3.1.1-3]</p> <p>аналізує інформацію від інших осіб з метою самовдосконалення (надання/отримання коментарів, пропозицій тощо), реагує на неї [6 МИО 3.2.1-2]</p> <p>визнає можливість різного втілення творчого задуму, відстоює свою позицію у творчості [6 МИО 3.2.1-3]</p> <p>використовує власний досвід і різні види інформації під час колективної творчості [6 МИО 3.3.1-4]</p> <p>складає план своїх дій у створенні колективного художнього продукту [6 МИО 3.3.1-5]</p> <p>шукає і добирає з допомогою вчителя чи інших осіб аудіо-, відео-, ілюстративні і текстові матеріали з різних джерел, планує свою діяльність для реалізації поставленого завдання [6 МИО 4.1.1-2]</p>	<p>Синтез мистецтв Фантастичне й реальне на сцені театру: образи та сюжети. Кіномистецтво. Екранізація художніх творів.</p>	<p>використання засвоєних вокально-хорових засобів музичної виразності у процесі виконання творів; виконання графічних та живописних ілюстрацій до художніх творів; презентація та оцінювання власних творчих досягнень, добір способів удосконалення; характеристика ролі художників-ілюстраторів у розкритті сюжету літературного твору; добір матеріалів для створення власних саморобних книг.</p>
<p>Тема 6. Внутрішній світ і зовнішність людини у мистецтві</p>			

<p>4</p>	<p>виокремлює жанрові ознаки творів різних видів мистецтва [6 МИО 1.1.1-4]</p> <p>виокремлює виразні засоби у творах різних видів мистецтва для пояснення власного враження [6 МИО 1.2.1-3]</p> <p>пояснює цінності, закладені в художньому творі та коментує своє ставлення до них [6 МИО 1.2.1-5]</p> <p>виконує зображення, зокрема замальовки з натури і за уявою, розробляє ескізи для сценічних виступів тощо; застосовує різні прийоми, художні техніки, матеріали, формати, засоби дизайну тощо [6 МИО 2.1.1-3]</p> <p>використовує цифрові технології для втілення задуму, зокрема створює фото різних жанрів (фотопортрет, фотопейзаж), компонує прості відеоролики [6 МИО 2.1.1-4]</p> <p>характеризує власну творчість за колективно визначеними критеріями [6 МИО 3.1.1-1]</p>	<p>Портрет у музиці</p> <p>Музика, яка розповідає про людину. Роль імпровізації в музиці. Фактура – сукупність засобів музичної виразності .</p> <p>Рапсодія.</p> <p>Портрет в образотворчому мистецтві</p> <p>Портрет як жанр образотворчого мистецтва. Види портретів. Історичний та соціальний портрет.</p> <p>Синтез мистецтв</p> <p>Танець як вираження внутрішнього стану. Імпровізація в танці.</p>	<p>аналіз та обговорення особливостей використання елементів музичної мови для створення музичного портрета як відображення почуття та настрою персонажа, про якого розповідає композитор; пригадування відомостей про рапсодію як інструментальний твір на основі народних мелодій; опис елементів фактури в музиці (мелодія, супровід, акорди, голоси, поліфонія, тембр, регістри тощо); сприймання творів у жанрі портрету. аналіз жанрових ознак портрету в образотворчому мистецтві; передача враження від музики вербальними, художніми засобами, засобами ритмопластики та театралізації; дослідження засобів музичної виразності, застосованих для передачі різних почуттів людини у музичних творах; дослідження способів творення художнього образу у багатофігурних композиціях (на прикладах творів митців історичного, побутового жанрів);</p>
----------	---	---	---

<p>розуміє значення партнерства в спільній мистецькій творчості [6 МИО 3.3.1-2]</p> <p>висловлює свою думку в обговореннях творів мистецтва [6 МИО 3.3.1-3]</p> <p>пропонує способи розв'язання завдань в разі виникнення труднощів [6 МИО 3.3.1-6]</p> <p>обирає зі знайомих творів мистецтва ті, які найкраще відображають власні емоції [6 МИО 3.4.1-2]</p> <p>пояснює вплив творів на зміну власного емоційного стану [6 МИО 3.4.1-3]</p> <p>визначає з допомогою вчителя чи інших осіб достовірність джерела інформації про мистецтво [6 МИО 4.2.1-1].</p>		<p>створення ритмічних і пластичних імпровізацій;</p> <p>добір танцювальних елементів (народні та сучасні) під музику;</p> <p>виконання різних видів портретів з дотриманням пропорцій голови і тіла людини;</p> <p>ліплення фігури людини в динамічних положеннях;</p> <p>створення відеороликів за різними жанрами танців (народні, бальні, сучасні);</p> <p>створення наочних тематичних матеріалів портретного жанру у цифровому форматі;</p> <p>створення стінгазет, плакатів, лепбуків тощо з елементами зображень у портретному жанрі;</p> <p>розпізнавання у творах портретного жанру настрою та характеру портретованого;</p> <p>характеристика настрою та характеру портретованого у власних творах;</p> <p>ознайомлення з прикладами фейкової інформації про мистецькі події.</p>
<p>Тема 7. Історичні сюжети в мистецтві</p>		

<p>4</p>	<p>виокремлює жанрові ознаки творів різних видів мистецтва [6 МИО 1.1.1-4]</p> <p>виконує народні пісні/обробки пісень, створює ескізи виробів/твори з етнічними мотивами із застосуванням знайомих художніх технік [6 МИО 2.1.2-1]</p> <p>створює зображення під час експерименту з кольорами, лініями, формами тощо (графічні, живописні, пластичні, анімаційні тощо) [6 МИО 2.2.1-2]</p> <p>використовує художню літературу для створення власних творів мистецтва [6 МИО 2.3.1-4]</p> <p>бере участь у проєктній діяльності [6 МИО 2.3.1-5]</p> <p>презентує результати власної творчості публічно, пояснює свій задум, за потреби може докладно його описати [6 МИО 3.2.1-1]</p> <p>долучається до мистецьких заходів; виконує різні ролі в спільному творчому процесі, дослухається до творчих ідей інших осіб; визнає різні позиції та оцінки учасників [6 МИО 3.3.1-1]</p>	<p>Музика як дзеркало історії</p> <p>Історичні сюжети та образи в музичному мистецтві. Вокально-симфонічна музика. Арія.</p> <p>Історичні та соціальні сюжети в образотворчому мистецтві</p> <p>Сюжети картин історичного жанру. Особливості творчості художників батального жанру. Побутовий жанр.</p> <p>Синтез мистецтв Історичні сюжети в опері. Музеї музичного мистецтва в Україні.</p>	<p>дослідження прикладів утілення історичних мотивів у класичній і сучасній музиці. сприймання творів історичного жанру та його різновидів; аналіз композицій сюжетно-тематичних картин в творчості видатних митців; інтерпретація творів сучасної музики сучасності з погляду традицій і новаторства; виконання пісень, зокрема на два голоси; виконання елементарних музичних/ритмічних композицій, зокрема з використанням комп'ютерних технологій; виконання ескізів та замальовок на історичні та соціальні сюжети з передаванням плановості; створення індивідуальних проєктів з презентації творчості художників свого регіону, які працювали в жанрі сюжетно-тематичної картини; представлення результатів групової та колективної творчої діяльності;</p>
----------	--	--	--

	<p>складає план своїх дій у створенні колективного художнього продукту [6 МИО 3.3.1-5]</p> <p>упорядковує з допомогою вчителя чи інших осіб дібрані матеріали [6 МИО 4.1.1-3]</p> <p>виявляє відповідальність щодо дотримання авторського права в процесі художньої комунікації [6 МИО 4.3.1-1]</p> <p>цитує твір із посиланням на автора [6 МИО 4.3.2-1]</p>		<p>моделювання плану своїх дій у створенні колективного художнього продукту;</p> <p>участь у різних видах індивідуальної і колективної музичної діяльності з дотриманням правил творчої співпраці, комунікації;</p> <p>перегляд відеозапису фрагментів оперних вистав на історичну тему.</p> <p>обговорення значення авторського права в мистецтві</p>
<p>Тема 8. Мистецтво на вулицях міста</p>			
4	<p>описує особливості мови різних видів мистецтва [6 МИО 1.1.1-1]</p> <p>характеризує особливості технік виконання творів [6 МИО 1.1.2-2]</p> <p>бере участь у виконавській творчості за власним вибором і вподобанням: співає в хорі/ ансамблі/ соло, грає на традиційних та/або електронних музичних інструментах [6 МИО 2.1.1-1]</p>	<p>Урбаністичні музичні образи і засоби</p> <p>Втілення мотивів урбанізму в музичних творах.</p> <p>Архітектура вчора-сьогодні-завтра</p>	<p>сприймання та інтерпретація музики, що звучить на вулицях міста і в архітектурних спорудах;</p> <p>сприймання архітектурних шедеврів України та світу;</p> <p>тематичне дослідження характерних ознак урбаністичних музичних образів;</p> <p>порівняльне дослідження історико-побутових танців і сучасних танцювальних ритмів;</p> <p>визначення особливостей художньої мови архітектури.</p>

<p>відтворює характерні особливості сценічного персонажа в мовленні, міміці, пластиці тіла [6 МИО 2.1.1-2]</p> <p>імпровізує, поєднує засоби музики, пластичного інтонування, візуального ряду [6 МИО 2.2.1-1]</p> <p>у запропонованому вчителем завданні робить спроби виконання нових незвичних прийомів роботи [6 МИО 2.2.1-3]</p> <p>спостерігає за навколишнім середовищем, фіксує (фото, відео, замальовки тощо) і презентує власні спостереження [6 МИО 2.3.1-1]</p> <p>пропонує способи розв'язання завдань в разі виникнення труднощів [6 МИО 3.3.1-6]</p> <p>ділиться спостереженнями в навколишньому середовищі і соціумі, підтверджує думку аргументами [6 МИО 3.3.1-7]</p> <p>вирізняє художні засоби, які вплинули на враження від сприйнятого твору [6 МИО 3.4.1-4]</p>	<p>Архітектура як вид мистецтва. Види архітектури. Архітектурні візитівки міст світу. Вуличне мистецтво (стріт-арт) та його зразки: графіті, трафарети, постери, мурали, скульптурні інсталяції. Мозаїка. Барельєф.</p> <p>Синтез мистецтв Вуличний театр, карнавал.</p> <p>Хіп-хоп культура. Брейкінг.</p>	<p>спів у хорі / ансамблі / соло з експериментуванням у музикуванні (вокальне та інструментальне), пластичних рухах; театралізації, інсценізації, хореографічні імпровізації під музику з використанням результатів спостережень у мистецькій діяльності; виконання зображень архітектурних споруд у графіці та живописі із застосуванням законів лінійної та повітряної перспективи; виконання ескізів у техніці графіті-арт; перегляд та колективне обговорення відеозаписів (історико-побутові танці і сучасні танцювальні ритми); опис власних вражень від відвідування та споглядання видатних зразків архітектури; дискусії щодо мистецьких уподобань, добирання видів художньо-творчої діяльності для задоволення та покращення свого настрою; презентація відеороликів про митців, які працюють на вулицях міст, пояснення творчого задуму.</p>
--	--	---

	<p>за потреби обирає види художньої творчої діяльності для задоволення [6 МИО 3.4.2-2]</p> <p>виражає свої почуття та емоції різними художніми засобами, застосовує ці засоби окремо чи в поєднанні [6 МИО 3.4.2-3]</p> <p>шукає і добирає з допомогою вчителя чи інших осіб аудіо-, відео-, ілюстративні і текстові матеріали з різних джерел, планує свою діяльність для реалізації поставленого завдання [6 МИО 4.1.1-2]</p>		
Тема 9. Мистецтво змінює людину і життя			
4	<p>пояснює засоби виразності художнього образу у творах різних видів мистецтва [6 МИО 1.1.1-2]</p> <p>порівнює художні образи з явищами навколишнього середовища [6 МИО 1.2.2-1]</p> <p>наводить приклади зв'язків між видами мистецтва, синтезу мистецтв; пояснює зв'язки між мистецтвом і життям [6 МИО 1.2.2-2]</p> <p>виконує зображення, зокрема замальовки з натури і за уявою, розробляє ескізи для</p>	<p>Вплив музики на людину та її життя</p> <p>Музичний дизайн.</p> <p>Вплив образотворчого мистецтва на людину</p>	<p>сприймання та інтерпретація електронної музики; аналіз музичного дизайну як процесу створення звуко-шумових ефектів; колективне обговорення ролі саунддизайну у створенні музичних образів; сприймання зразків дизайну як новітнього виду мистецтва, дослідження його ролі у сучасному світі;</p>

<p>сценічних виступів тощо; застосовує різні прийоми, художні техніки, матеріали, формати, засоби дизайну тощо [6 МИО 2.1.1-3]</p> <p>використовує цифрові технології для втілення задуму, зокрема створює фото різних жанрів (фотопортрет, фотопейзаж), компонує прості відеоролики [6 МИО 2.1.1-4]</p> <p>використовує результати спостережень у мистецькій діяльності: музикування, пластичні рухи, створення зображень в різних художніх техніках і матеріалах (колаж, інсталяція тощо) [6 МИО 2.3.1-2]</p> <p>розуміє значення партнерства в спільній мистецькій творчості [6 МИО 3.3.1-2]</p> <p>висловлює свою думку в обговореннях творів мистецтва [6 МИО 3.3.1-3]</p>	<p>Використання новітніх технічних розробок в дизайні та образотворчому мистецтві.</p> <p>Інсталяції. Ландшафтний дизайн.</p> <p>Синтез мистецтв Реклама і дизайн. Музика в рекламі як засіб впливу на людину.</p> <p>Студійна робота з музичними творами.</p>	<p>спостереження за використанням та значенням музики у рекламі як засобом впливу на людину; знайомство з професією «аранжувальник» та «звукорежисер»; аналіз взаємозв'язку дизайну та реклами; створення елементарних зразків реклами; створення інсталяцій в групових та колективних проєктах. вивчення можливостей новітніх технічних розробок в образотворчому мистецтві; створення елементарного музичного супроводу до творів, що виконуються (синтезатори, цифрові музичні інструменти); застосування умінь роботи з шрифтами у процесі розробки логотипів; характеристика ролі ландшафтного дизайну у створенні архітектурного обличчя міста; вербальна характеристика емоційного сприйняття інсталяцій, реклами та творів дизайну.</p>
---	---	---

	пояснює свої вподобання, порівнює власні вподобання з уподобаннями інших осіб із свого оточення [6 МИО 3.4.1-1]		
--	--	--	--

Прикінцева частина

Оцінювання. Вибір форм, змісту і способів поточного та підсумкового оцінювання результатів навчання здійснюється педагогічними працівниками закладу освіти залежно від дидактичної мети. Зважаючи на особливості змісту та види навчальної діяльності, передбачені модельною навчальною програмою «Мистецтво. 5-6 класи (інтегрований курс)», поточне та підсумкове оцінювання може здійснюватись із застосуванням таких основних форм і способів: *практичної*, зокрема шляхом виготовлення художніх виробів, виконання мистецьких творів, імпровізації, планування та реалізації проєктів тощо; *цифрової*, зокрема шляхом тестування в електронному форматі; *усної*, зокрема шляхом створення та виконання усних творів, індивідуального, групового та фронтального опитування.

